

DEN NORSKE KIRKE

Orkdal kirkelige fellesråd

Vedtatt på Fellesrådsmøte 30.08.2016

Sak 21/16 Handlingsplan 2017-2020

Følgende handlingsplan vedtas

Handlingsplan 2017-2020			
	Orkanger kirke	Vinduer	Se kommentarer under tabellen
1		330.000	
2	Moe kirke	Ny parkeringsplass. Kjøp av eiendom, og opparbeiding av parkeringsplass	330.000 Det er for lite kapasitet på eksisterende parkeringsplass. Til tider kan dette være trafikkfarlig. En nabo fikk sist år ødelagt en gressklipper p.g.a parkering inn på sin eiendom. Det aktuelle nyparkeringsområdet ligger vestom kirka, på andre siden av vegen for eksisterende parkeringsplass. På forrige års handlingsplan sto dette tiltaket på 10.plass. Ny informasjon innhenta i 2016, gjorde at dette er et prosjekt som prioriteres høyt. Tidligere hadde vi fått beskjed fra arkeologiske myndigheter at det måtte foretas arkeologiske utgravinger på dette området. Etter spørsmål fra oss om dette i 2016 ble det sagt at det ikke lenger er nødvendig. 28.des 2017 er det 150 år siden Moe kirke ble innvia.

3	Alle kirkene	Tilstandsrapport	120.000	<p>Den dagen var det 3-4 tusen mennesker til stede. Jubileet skal markeres 19.nov 2017. Det hadde vært flott og hatt parkeringsplassen ferdig til da.</p> <p>I 2008 ble det laga en tilstandsrapport for alle kirkene, med plan, prioritering- og prissetting for tiltak. Det er behov for en ny gjennomgang. Dette er et nødvendig og nyttig verktøy for prioriteringer av vedlikeholdstiltak på bygga våre i årene som kommer. Tiltakene vurderes igjen i forhold til ny tilstandsrapport</p>
4	Orkanger kirke	Takkrenner, nedløp, beslag, skifting av vindskier, luker i tårn, omlegging av skifer over koret, ny hoveddør		
5	Orkdal kirke	Auke av sitteplasskapasiteten		<p>Orkdal kirke har lov til å 350 personer i kirka under arrangement. I kirka er det sitteplasser til mellom 450 og 500 personer. Ved flere anledninger i løpet av året der det behov for flere enn 350 plasser. Det kan være ved begravelser, konserter, jul og konfirmasjoner. En ønsker at en kan utnytte sitteplassene som er i kirka. Det arbeides med å få auka dette. På nåværende tidspunkt er det vanskelig å si hva det landes på, men en må forvente noen kostnader</p>
6	Moe kirkegård	Kalking av plastgraver	1.500.000	<p>Ved Moe kirkegård er det 311 graver fra plastperioden. 300 graver er det som er minimum for å få et så omfattende utstyr til bygd. Moe kirkegård er der det er færrest oppmålte nye kistegraver, så behovet for å gjøre allerede eksisterende graver tilgjengelig er slik vi ser det størst der.</p> <p>Det er effektivt å ta alle aktuelle graver på kirkegården</p>
7	Moe	Minilaster	300.000	<p>En minilaster effektiviserer arbeidet med å fylle ut hull-, jevne ut groper på kirkegårdene. En slik investering fører til at mer slikt arbeid kan gjennomføres</p>

8	Moe og DGH	Utskifting av klokkeringsanlegg	300.000	<p>Ringeanlegga ved Moe kirke er gammelt. Det kan kollapse når som helst.</p> <p>Klokkene ved DGH er manuelle. Det krever at en person er der og ringer. Disse to prosjekta er valgt satt sammen, da det er økonomisk besparende</p> <p>Om det ikke er mulig å få kjøpt begge på et år, prioriteres de i følgende rekkefølge:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Moe 2. DGH
9	Orkdal kirkegård	Kalking av plastgraver	2.000.000	Ca 400 av 715 plastgravene blir behandla.
10	Moe, Orkanger og Geitastrand kirke	Intelligent og brukertilpassa kirkebyggstyring i alle kirkene	350.000	<ul style="list-style-type: none"> • Bedre oversikt over – og kontroll på bygg. Innsparing av elkostnader • Bedre vedlikehold av kunst, orgel og bygg
11	Orkanger kirkegård	Prosjektering av omregulering av kirkegården	200.000	Planlegge hvordan kirkegården ved Orkanger kirke kan bli som urnekirkegård. Dette kreves for at kirkegården kan omreguleres. Godkjent omregulering trengs for at nødvendig arbeid kan settes i gang. Første steg for å få utvida gravplasskapasiteten på Orkanger
12	Den Gode Hyrdes kapells kirkegård	Kalking av plastgraver	2.000.000	Behandling av alle plastgravene som er ved gravplassen; - ca 400. Se kommentarer under
13	Orkdal – og Geitastrand kirkegårder	Kalking av plastgraver (behandling av leirgraver)	2.700.000	Behandle de resterende drøyt 300 gravene ved Orkdal kirke, og de knapt 100 gravene ved Geitastrand kirke. Ved Geitastrand kirke kan det være aktuelt å kalkbehandle og skifte ut masse i leirgravene. Dette kan dreie seg om ca 30 graver, samt utskifting av masse på ca 60 graver

14	Moe, Orkanger- og Geitastrand kirker, og Den gode hyrdes kapell	Overrissingsanlegg	6.000.000	Kirkene er betydelige lokale kulturskatter. 3 kirker og DGH kapell er trekirker. I disse bygg er det særlig behov for overrissingsanlegg. Ved de par siste brannvernrunderne har behov for overrissingsanlegg vært anført fra brannvesenet.
15	Den Gode Hyrdes kapell	Graving rundt murene / drenering, inkl oppjustering av trapper	400.000	I Multiconsult sin tilstandsrapport fra 2008 står det at drenering bør skje innen 5 år; dvs innen 2013. Behovet er der fremdeles

Orkanger kirke (punkt 4)

I budsjettet for 2016 fra kommunen ble følgende vedtak fatte av kommunestyret: «Orkanger kirke. I samsvar med forslag fra Kirkelig fellesråd foreslår flertallsgruppen å sette i gang vedlikehold av Orkanger kirke som bl.a. omfatter reparasjon av tårnet, skraping og maling. Over tid skal kirken settes tilbake det som var tidligere, jfr. egen plan om dette»

KOSTNAD I 2016: inntil 950.000,-. På grunn av formuleringa: «Over tid skal kirken settes tilbake til det som var tidligere, jfr. egen plan om dette» ble kommunen kontakta. De tiltaka som var foreslått fra fellesrådet, med bl.a. utskifting av panel og maling, ville ikke føre Orkanger kirke i retning av slik kirka opprinnelig var.

Kommunestyret behandla under "Åpen post" i møtet 27.01.2016:

«Brev fra Orkdal kirkelige fellesråd vedr. kommunestyrets vedtak om restaurering av Orkanger kirke. Kommunestyret ber administrasjonen utrede kostnader og sak til Kommunestyremøtet den 6. april 2016.»

Kommuneadministrasjonen ved Johannes Lipphardt ble satt på saken, og han gjorde grundige undersøkelser, der nye behov ble avdekket. Han sier følgende om Orkanger kirke i epost av 2.6.16:

«Budsjett vedlikehold (bør gjennomføres uansett):

- Nytt tak over koret (inkl stillas, sinkrenner/beslag mm) 200.000
- Istandsetting vindu (6 stk vind med bue, 2stk rektangulær) 180.000
- Nye varervindu (3 fag med bue 6 stk) 150.000

- Evt. utbedring av rammeverket rundt vinduer 50.000
SUM 580.000»

Vedtaks i kommunestyret 22.06.16 sier: «Kommunestyret vedtar at bevilgning på kr 950.000 til vedlikehold av Orkanger kirke står ved lag, og at tilbakeføring av Orkanger kirke til original stand ikke igangsettes nå»

Da er det klargjort at de 950.000 som ble bevilga til maling av bordkledning o.l skal brukes til dette.

Når bordkledning på veggene skal skiftes, er det en stor fordel at vinduene blir tatt samtidig. Johannes Lipphardt sier at dette er et tiltak som bør gjøres nå.

Manglende finansiering for Istandsetting av vindu og nye varevindu blir da: kr 330.000

Plastgraver

På 1950-tallet begynte et begravesbyrå i Oslo å bruke plast inni kistene. I denne perioden krevde gravferdsetaten i Oslo at plast skulle brukes i kister. Dette skulle få store konsekvenser for gravferdsmyndighetene i store deler av landet. Det man ikke tenkte på, var at plastsvøpte kropper førte til en «hermetisering». I løpet av den tida som er gått siden disse ble satt ned, er selve kisten blitt nedbrutt og kompostert, mens plastsvøpet ligger uberørt.

Mangelfull nedbryting av plastgraver oppleves som svært belastende for mange etterlatte. Det kan i seg selv virke belastende å vite at det i gravstedet en har festet, vil ligge en plastgrav i uoverskuelig framtid.

Gravene blir ikke omdannet, og kan da ikke gjenbrukes til kistegravlegging. Det vil si at mange graver/ og da tilsvarende store arealer blir liggende ubrukt. Dette krever snarere utvidelser av gravplassene, som medfører nødvendigvis store arealer og da større driftsutgifter.

Plastgravene kan benyttes til urner.

I Orkdal er det blitt brukt plast i gravene. En antar at plastperioden her er: 1960-1980. Dette tilsvarer i overkant av 1500 graver.

I de seinere år har et norsk firma utvikla en metode for å omdanne disse gravene. Metoden ble godkjent av departementet i 2008. Leska kalk, luft og vann blir sprøya inn i gravene. I Oslo har dette blitt gjort i flere år. Nå har kirkevergen i Trondheim inngått avtale med NOMIAS, firmaet som utfører dette. Når gravene blir behandla kan de gjenbrukes etter i underkant av et år.

Argumenter for kalking:

- Ingen ervervskostnader for nye arealer
- Ikke økte kostnader på drift og vedlikehold av utvida gravplass
- Investering i utvidelser kan reduseres eller forskyves fram i tid
- Pårørende kan fortsatt forholde seg til den gamle graven
- Kostnadene på ren kalking av plastgraver ligger på 1/4 av en kistegrav, og tar en med alle andre kostnader (sjå under på «Økonomi») snakkjer vi kanskje om 1/8 av et nytt anlegg.

Økonomi:

Pr grav

Kalking eks moms: 4.400

- Nye kirkegårder med masseutskifting: kr 16.000 – 20.000
- Ervervskostnader: ?
- Ikke økte kostnader på drift og vedlikehold av nytt anlegg. Vedlikehold av eksisterende gravplasser er beregna til va kr 1.000 /grav/år
- Dette innebærer en nedbetaling av investeringer på 7,5 år i form av sparte driftskostnader hvert år framover
- Investeringer i nye anlegg kan reduseres og forskyves frem i tid

Alle kirkegårdene i Orkdal har behov for slike tiltak. Det er ikke kapasitet til å behandle alle på samme år. På den annen side; - en må ha et minimumsantall graver som skal behandles når en først skal gjøre det.

Samtidig har fellesrådet en såpass liten administrasjon at det er ikke kapasitet til å administrere dette arbeidet lenger enn inn til 4-500 graver. Alle festere må kontaktes i forkant for å gi tillatelse til kalking. I tillegg kan det være praktisk og kostnadseffektivt å ta en kirkegård i gangen. Ved Orkdal kirke er det såpass mange plastgraver, at de med fordel kan fordeles på 2 år. En ser for seg at fra ca 3-500 graver blir behandla hvert år.

Viser til handlingsplanen / tabellen over.